

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL. 410.011.01.2022

Dr hab. Jerzy Andrzej Przyborowski, prof. UWM
Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ul. Oczapowskiego 2, 10-957 Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 - Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ul. Oczapowskiego 2, 10-957 Olsztyn (dalej: UWM).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr hab. Jerzy Andrzej Przyborowski, prof. UWM - Rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego od 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił prof. dr hab. Ryszard Józef Górecki, od 1 września 2016 do 31 sierpnia 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni.2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Piotr Stupienko – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOL/86/2022 z 29 czerwca 2022 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność UWM w latach 2019-2022 (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022) w zakresie organizacji i funkcjonowania systemów rekrutacyjnych, realizacji programów kształcenia z uwzględnieniem obowiązujących standardów i wymogów jakościowych oraz w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwie, położnictwie i ratownictwie medycznym.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W okresie objętym kontrolą w UWM gromadzono i analizowano dane pozwalające na określenie możliwości dydaktycznych uczelni, co było podstawą określania limitów przyjęć na poszczególne kierunki studiów. Przestrzegano także wyznaczonego przez Ministra Zdrowia limitu przyjęć studentów na kierunek lekarski i lekarski z tokiem nauczania w języku angielskim. Programy kształcenia odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardów kształcenia ³ (dalej: rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia) oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów ⁴ (dalej: rozporządzenie w sprawie studiów). Programy te przyjmowano zgodnie

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755).

⁴ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661).

z obowiązującymi uregulowaniami wewnętrznymi oraz na bieżąco monitorowano i aktualizowano. W UWM podejmowano działania w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, m.in. poprzez wprowadzanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, rozwój bazy dydaktycznej oraz zatrudnianie odpowiedniej liczby nauczycieli akademickich. Zapewniono również odpowiedni nadzór nad jakością procesu dydaktycznego, w tym m.in. poprzez dokonywanie oceny jakości kształcenia na podstawie ustalonych kryteriów, a także prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Stwierdzono jednak nieprawidłowości, które dotyczyły braku wymaganych przepisami zapisów, zarówno w dziennikach praktyk na kierunku lekarskim jak i w siedmiu umowach (spośród 33) zawartych z podmiotami leczniczymi, które udostępniały swoje komórki organizacyjne. Nieprawidłowości te nie miały zasadniczego wpływu na jakość procesu dydaktycznego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, UWM w ramach Collegium Medicum⁶ oferował kształcenie na jednolitych studiach stacjonarnych na kierunku lekarskim oraz jednolitych studiach stacjonarnych na kierunku lekarskim w języku angielskim (Wydział Lekarski – dalej: WL), a także na studiach stacjonarnych I i II stopnia na kierunku pielęgniarstwa oraz stacjonarnych I stopnia na kierunkach dietetyka, położnictwo oraz ratownictwo medyczne (Szkoła Zdrowia Publicznego – dalej: SZP). Ponadto, od roku akademickiego 2020/2021 studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo prowadzone były w Filii UWM w Ełku.

Warunki i tryb rekrutacji na I rok studiów, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dalej: Prawo o szkolnictwie wyższym)⁷, określane były w uchwałach Senatu UWM, odnoszących się do każdego badanego roku akademickiego. Zagadnienia związane z procesem rekrutacji były również przedmiotem zarządzeń Rektora UWM oraz uregulowań wewnętrznych WL, SZP oraz Filii UWM w Ełku. W trakcie procesów rekrutacyjnych nie wprowadzano zmian kryteriów naboru, zachowywano również inne warunki określone w uchwałach Senatu UWM oraz uregulowaniach wewnętrznych ww. jednostek organizacyjnych UWM.

(akta kontroli str. 4-11)

1.2. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 określone przez Ministra Zdrowia limity przyjęć na jednolite studia stacjonarne na kierunku lekarskim prowadzone w języku polskim wynoszące 120 osób oraz limity przyjęć na jednolite studia stacjonarne na kierunku lekarskim w języku angielskim wynoszące 110 osób, odpowiadały zgłaszanemu przez UWM zapotrzebowaniu. Według Dziekana WL, przy ustalaniu planowanych limitów przyjęć na kierunek lekarski analizowano informacje uzyskiwane m.in. z Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej o zapotrzebowaniu na absolwentów kierunku lekarskiego oraz dane GUS dotyczące kadry medycznej w województwie warmińsko-mazurskim. Uwzględniano ponadto

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Jednostka UWM ukierunkowana na kształcenie studentów w naukach medycznych, w skład której wchodzi Wydział Lekarski i Szkoła Zdrowia Publicznego (do 31 grudnia 2019 r. Wydział Nauk o Zdrowiu).

⁷ Ustawa z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 r. poz. 574, ze zm.).

możliwości finansowe, dydaktyczne i dostępność infrastruktury uczelni oraz placówek leczniczych z którymi współpracowano.

W czerwcu 2021 r., na prośbę Ministerstwa Edukacji i Nauki, limit przyjęć na jednolite studia stacjonarne na kierunku lekarskim prowadzone w języku polskim w roku akademickim 2021/2022 został zwiększony ze 120 osób do 150 osób. Dziekan WL wskazał, że zwiększeniu limitu przyjęć osób nie towarzyszyło zwiększenie dostępnej bazy dydaktycznej i kadry naukowo-dydaktycznej, a o trudnościach uczelni związanych z kształceniem większej liczby studentów poinformowano Ministerstwo.

(akta kontroli str. 4-9,12-21)

1.3. Według Dyrektora SZP oraz Dyrektora Filii UWM w Ełku, limity przyjęć na kierunki pielęgniarstwo, położnictwo oraz ratownictwo medyczne określano przede wszystkim na podstawie możliwości infrastrukturalnych i kadrowych uczelni oraz placówek medycznych, w których realizowano ze studentami zajęcia praktyczne. Uwzględniano również, informacje wynikające z rozpoznania potrzeb rynku pracy, a informacje w tym zakresie pozyskiwano od rad pracodawców⁸ oraz bezpośrednio od jednostek ochrony zdrowia i zespołów ratownictwa medycznego, okręgowych izb pielęgniarek i położnych oraz od konsultantów wojewódzkich.

Limity przyjęć na kierunek pielęgniarstwo w Filii UWM w Ełku w latach akademickich 2020/2021 oraz 2021/2022 określono na 50 osób.

Limity przyjęć na pierwszy rok studiów w SZP wynosiły:

- 390 osób w roku akademickim 2019-2020, w tym:
 - pielęgniarstwo – 220 osób, w tym studia stacjonarne I stopnia – 160 osób, studia stacjonarne II stopnia – 30 osób oraz studia niestacjonarne II stopnia – 30 osób,
 - studia stacjonarne I stopnia: dietetyka – 70 osób, położnictwo – 60 osób oraz ratownictwo medyczne – 40 osób.
- 320 osób w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022, w tym:
 - pielęgniarstwo – 150 osób, w tym studia stacjonarne I stopnia – 120 osób oraz studia stacjonarne II stopnia – 30 osób,
 - studia stacjonarne I stopnia: dietetyka – 70 osób, położnictwo – 60 osób oraz ratownictwo medyczne – 40 osób.

Według Dyrektora SZP, w roku akademickim 2020/2021 podjęto decyzję o zmniejszeniu limitu przyjęć na kierunku pielęgniarstwo (studia I stopnia) ze 160 do 120 kandydatów, co wynikało ze spadku zainteresowania kandydatów studiowaniem na ww. kierunku (nie wypełnienie limitu przyjęć w roku akademickim 2019/2020 – przyjęto 136 osób na 160 miejsc oferowanych przez Uczelnię). Ponadto, w celu wypełnienia limitu przyjęć zakwalifikowani zostali kandydaci z bardzo niskimi wynikami maturalnymi, co skutkowało znaczną liczbą studentów, którzy nie zdali egzaminów w trakcie pierwszego roku studiów. W roku akademickim 2020/2021 dodatkowo uruchomione zostało kształcenie na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Ełku, co również wpłynęło na zmniejszenie liczby kandydatów w SZP. Rezygnacja z prowadzenia niestacjonarnej formy studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo, spowodowana była brakiem naboru w rekrutacjach w dwóch poprzednich latach akademickich.

(akta kontroli str. 4-9,22-32)

1.4. O przyjęcie na studia na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwie, położnictwie oraz ratownictwie medycznym ubiegało się łącznie 7 575 kandydatów (2 429 osób w roku

⁸ Rady pracodawców – zespoły opiniotawczo-doradcze działające przy SZP oraz przy Filii UWM w Ełku, w skład których wchodził m.in. dyrektorzy placówek medycznych, przełożone pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych.

akademickim 2019/2020, 2 081 osób w roku 2020/2021 oraz 3 065 osób w roku 2021/2022) przyjęto zaś na I rok studiów 1 542 osoby (odpowiednio 494, 510 oraz 538 osób). I tak w okresie objętym kontrolą, o przyjęcie na studia na kierunku:

- Lekarskim ubiegały się łącznie 5 543 osoby (1 812 w roku akademickim 2019/2020, 1 434 w roku 2020/2021 i 2 297 w roku 2021/2022). Na I rok studiów przyjęto łącznie 406 osób (121 osób w roku 2019/2020, 126 osób w roku 2020/2021 i 159 osób w roku 2021/2022), przy czym liczba osób, które podjęły naukę wynosiła 388 (odpowiednio 119, 120 i 149 osób). W trakcie procesu rekrutacyjnego osoby, które nie zostały przyjęte na studia złożyły łącznie 36 odwołań do Rektora UWM, z których żadne nie zostało uwzględnione.
- Lekarskim z tokiem nauczania w języku angielskim ubiegało się łącznie 561 osób (173 osoby w roku akademickim 2019/2020, 210 osób w roku 2020/2021 oraz 178 osób w roku 2021/2022), zaś na I rok studiów przyjęto 253 osoby (odpowiednio 101, 84 i 68 osób). W trakcie procesu rekrutacyjnego, dwie osoby nieprzyjęte na studia złożyły odwołania do Rektora UWM, które nie zostały uwzględnione.
- Pielęgniarstwo ubiegało się 750 osób (w tym 210 w roku akademickim 2019/2020, 230 osób w roku 2020/2021⁹ oraz 310 osób w roku 2021/2022¹⁰), zaś przyjętych na I rok zostało 487 osób (odpowiednio 136, 174¹¹ i 177¹² osób). W trakcie procesu rekrutacyjnego jedna osoba nieprzyjęta na studia złożyła odwołanie do Rektora UWM, które nie zostało uwzględnione.
- Pielęgniarstwo ubiegało się 105 osób (w tym 38 w roku akademickim 2019/2020, 35 osób w roku 2020/2021 oraz 32 osoby w roku 2021/2022), zaś przyjętych na I rok zostało 99 osób (37 w roku 2019/2020 oraz po 31 osób w latach 2020/2021 i 2021/2022).
- Położnictwo ubiegało się 317 osób (w tym 106 w roku akademickim 2019/2020, 94 osoby w roku 2020/2021 oraz 117 osób w roku 2021/2022), zaś przyjętych na I rok zostało 168 osób (odpowiednio 56, 52 i 60 osób). W trakcie procesu rekrutacyjnego jedna osoba nieprzyjęta na studia złożyła odwołanie do Rektora UWM, które nie zostało uwzględnione.
- Ratownictwo medyczne ubiegało się 299 osób (w tym 90 w roku akademickim 2019/2020, 78 osób w roku 2020/2021 oraz 131 osób w roku 2021/2022), zaś przyjętych na I rok zostało 129 osób (po 43 osoby w każdym analizowanym roku akademickim). W trakcie procesu rekrutacyjnego jedna osoba nieprzyjęta na studia złożyła odwołanie do Rektora UWM, które nie zostało uwzględnione.

(akta kontroli str. 10-11,33-36)

1.5. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 wysokość opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na kierunkach lekarskim, lekarskim w języku angielskim, pielęgniarstwie oraz położniczym wynosiła 85 zł i była zgodna z wysokością opłaty określonej w §38 rozporządzenia w sprawie studiów. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków zwalniania z opłat za przeprowadzenie rekrutacji.

(akta kontroli str. 37-40)

1.6. Opłaty roczne za studia w języku angielskim na kierunku lekarskim wynosiły dla cudzoziemców oraz obywateli polskich rozpoczynających naukę w roku akademickim

⁹ W tym 166 osób w SZP i 64 osoby w Filii UWM w Elku.

¹⁰ W tym 264 osoby w SZP i 46 osób w Filii UWM w Elku.

¹¹ W tym 115 osób w SZP i 59 osób w Filii UWM w Elku.

¹² W tym 135 osób w SZP i 42 osoby w Filii UWM w Elku.

2019/2020 – 48 tys. zł oraz 49 tys. zł w latach 2020/2021-2021/2022. Wpływy z opłat z tego tytułu stanowiły 2,2% przychodów UWM w latach 2019-2020 i 3% w 2021 r. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków zwalniania z opłat za studia w języku angielskim na kierunku lekarskim.

(akta kontroli str. 37)

1.7. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych na kierunku lekarskim oraz na kierunku pielęgniarstwo w SZP było przedmiotem badania Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej: PKA) w 2014 r. i 2021 r., która oceniła je pozytywnie. W raportach akredytacyjnych wskazano m.in. systemy rekrutacyjne są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów oraz że warunki rekrutacji, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, co umożliwia dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

(akta kontroli str. 41-43,73,112,129-136)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania UWM podejmowane w badanym obszarze. Stwierdzono bowiem, że przestrzegano wyznaczonego przez Ministra Zdrowia limitu przyjęć studentów na kierunek lekarski i lekarski z tokiem nauczania w języku angielskim. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie studiów pobierano także opłaty za przeprowadzenie rekrutacji.

OBSZAR

2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Programy studiów na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwie I i II stopnia, położniczym oraz na ratownictwie medycznym stosowane w roku akademickim 2021/2022 odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia oraz rozporządzenia w sprawie studiów w zakresie ogólnej liczby godzin, łącznej liczby punktów ECTS, treści kształcenia, liczby godzin i punktów ECTS w zakresie nauczania praktycznego, zakresu oraz liczby godzin praktyk zawodowych.

Na podstawie analizy dokumentacji związanej z ww. programami studiów ustalono, że podlegały one systematycznej ocenie i doskonaleniu zgodnie z obowiązującą na UWM procedurą oraz z uwzględnieniem opinii zainteresowanych podmiotów, w tym przedstawicieli środowiska studenckiego. W efekcie prac Rad Pedagogicznych, Rady Programowej, Rady Dziekańskiej oraz Rady Edukacyjnej, Senat UWM 18 grudnia 2020 r. podjął uchwałę zatwierdzającą zmiany w obowiązującym programie studiów dla kierunku lekarskiego, natomiast zaproponowane SZP zmiany w programie studiów dla kierunku pielęgniarstwa nie zostały zaakceptowane.

(akta kontroli str. 170-199)

Analiza programów studiów i planów studiów w roku akademickim 2021/2022 wykazała, że do dyspozycji uczelni pozostawiono liczbę godzin i pkt ECTS, które mogły być realizowane jako zajęcia uzupełniające wiedzę, umiejętności lub kompetencje społeczne, zgodnie z art. 68 ust. 3 §1 Prawa o szkolnictwie wyższym oraz rozporządzeniem w sprawie standardów kształcenia¹³. Ustalono również,

¹³ Kierunek lekarski - załącznik nr 1 (standard 3.3.), pielęgniarstwo II stopnia - załącznik nr 4 (standard 3.1.) oraz ratownictwo medyczne - załącznik nr 8 (standard 3.2.) do rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia.

że umożliwiano studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż określony w ww. rozporządzeniu.

Na kierunku lekarskim, do dyspozycji uczelni pozostawiono 686 godzin/36 pkt ECTS (przy 550 godzinach/36 pkt ECTS określonych w standardach), zaś studenci mogli wybierać zajęcia w wymiarze 5,42% pkt liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów (wg standardów wymiar nie powinien być mniejszy niż 3%).

W przypadku kierunku pielęgniarstwo II stopnia, do dyspozycji uczelni pozostawiono 227 godzin zajęć dydaktycznych i 15,5 pkt ECTS (przy 150 godzinach/12 pkt ECTS określonych w standardach), zaś studenci mogli wybierać zajęcia w wymiarze 5% pkt liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów (wg standardów wymiar nie powinien być mniejszy niż 5).

Na kierunku ratownictwo medyczne, zgodnie ze standardami, do dyspozycji uczelni pozostawiono 300 godzin zajęć dydaktycznych i 15 pkt ECTS, w tym 200 godzin i 10 pkt ECTS stanowiły zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, zaś studenci mogli wybierać zajęcia w wymiarze 6,38% pkt liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów (wg standardów wymiar nie powinien być mniejszy niż 5).

(akta kontroli str. 200-209)

2.2. Organizacja praktyk zawodowych na kierunkach lekarskim, pielęgniarstwie I i II stopnia, położnictwie i ratownictwie medycznym w SZP¹⁴ oraz na kierunku pielęgniarstwie w Filii UWM w Elku¹⁵ uregulowana została w przyjętych na uczelni procedurach. Określały one m.in. cele, terminy, programy i formy odbywania praktyk zawodowych, sposób nadzoru nad realizacją praktyk oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, a także sposób dokumentowania odbytych praktyk m.in. w kartach umiejętności/kompetencji i dziennikach praktyk zawodowych. Weryfikacja osiągniętych efektów praktyk odbywała się m.in. poprzez egzaminy/zaliczenia, sprawdzanie wiedzy i umiejętności studentów przez opiekunów/koordynatorów praktyk oraz przez opiekunów/mentorów zakładowych praktyk zawodowych, poprzez dokonywanie badań ankietowych wśród studentów dotyczących praktyk zawodowych¹⁶, a także poprzez dokonywanie hospitacji praktyk zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi¹⁷.

(akta kontroli str.210,294-306)

2.3. Na podstawie analizy dokumentacji związanej z jednym wybranym programem studiów, tj. programem studiów dla kierunku lekarskiego¹⁸ ustalono, że został on przygotowany zgodnie z obowiązującą na UWM procedurą oraz z uwzględnieniem opinii zainteresowanych podmiotów, w tym przedstawicieli środowiska studenckiego.

(akta kontroli str. 171-172)

¹⁴ Program praktyk zawodowych dla kierunku I stopnia, Program praktyk zawodowych dla kierunku pielęgniarstwo II stopnia, Program praktyk zawodowych dla kierunku położnictwo oraz Program praktyk zawodowych dla kierunku ratownictwo medyczne – odpowiednio załączniki nr 1-4 do decyzji Dyrektora SZP nr 7/2020 z 10 stycznia 2020 r.

¹⁵ Decyzja Dyrektora Filii UWM w Elku nr 4/2021 z 25 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia programu praktyk zawodowych na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Elku.

¹⁶ Z analizy wyników badań ankietowych praktyk zawodowych sporządzano sprawozdania.

¹⁷ Np. Procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się przez studentów kształcących się na kierunkach prowadzonych w ramach SZP - załącznik do decyzji Dyrektora SZP nr 17/2022 z 8 kwietnia 2022 r.

¹⁸ Uchwała nr 672 Senatu UWM z 28 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia programu studiów kierunku lekarskiego dla poziomu studiów jednolitych magisterskich o profilu ogólnoakademickim oraz uchwała nr 43 Senatu UWM z 18 grudnia 2020 r. zmieniająca uchwałę nr 672 z 28 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia programu studiów kierunku lekarskiego dla poziomu studiów jednolitych magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

2.4. Relacja pomiędzy liczbą zatrudnionych na WL, w SZP oraz w Filii UWM w Elku nauczycieli akademickich a liczbą studentów na poszczególnych kierunkach, przedstawiała się następująco¹⁹:

- kierunek lekarski²⁰ – w latach 2019-2020 średnio na jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego na WL przypadało 2,5 statystycznego studenta (odpowiednio 199 nauczycieli akademickich i 507 studentów oraz 219 nauczycieli akademickich i 548 studentów), w 2021 r. na 220 nauczycieli akademickich przypadało 604 studentów (tj. na jednego nauczyciela przypadało 2,7 statystycznego studenta), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 1,9, tj. na 249 nauczycieli akademickich przypadało 477 studentów;
- kierunek lekarski z tokiem nauczania w języku angielskim²¹ – w 2019 r. na jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego na WL przypadało średnio 1,4 statystycznego studenta (199 nauczycieli akademickich i 272 studentów), w 2020 r. na 219 nauczycieli akademickich przypadało 328 studentów (tj. na jednego nauczyciela akademickiego przypadało 1,5 statystycznego studenta), w 2021 r. na 220 nauczycieli akademickich przypadało 307 studentów (tj. na jednego nauczyciela przypadało 1,4 statystycznego studenta), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 0,9, tj. na 249 nauczycieli akademickich przypadało 236 studentów;
- pielęgniarstwo I stopnia²² – w 2019 r. na jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w SZP przypadało średnio 3,9 statystycznego studenta (69 nauczycieli akademickich i 268 studentów), w 2020 r. na 59 nauczycieli akademickich przypadało 256 studentów (tj. na jednego nauczyciela akademickiego przypadało 4,3 statystycznego studenta), w 2021 r. na 60 nauczycieli akademickich przypadało 268 studentów (tj. na jednego nauczyciela przypadało 4,5 statystycznego studenta), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 3,5, tj. na 64 nauczycieli akademickich przypadało 225 studentów;
- pielęgniarstwo II stopnia²³ – w latach 2019-2020 na jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w SZP przypadało średnio 0,9 statystycznego studenta (odpowiednio 69 nauczycieli akademickich i 65 studentów oraz 59 nauczycieli akademickich i 58 studentów), w 2021 r. na 60 nauczycieli akademickich przypadało 61 studentów (tj. na jednego nauczyciela przypadał jeden student), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 0,9, tj. na 64 nauczycieli akademickich przypadało 63 studentów;
- położnictwo²⁴ – w 2019 r. na jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w SZP przypadało średnio 1,6 statystycznego studenta (69 nauczycieli akademickich i 113 studentów), w 2020 r. na 59 nauczycieli akademickich przypadało 109 studentów (tj. na jednego nauczyciela akademickiego przypadało 1,8 statystycznego studenta), w 2021 r. na 60 nauczycieli akademickich przypadało 130 studentów (tj. na jednego nauczyciela przypadało 2,1 statystycznego studenta), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 1,8, tj. na 64 nauczycieli akademickich przypadało 114 studentów;

¹⁹ W analizie uwzględniono jedynie liczbę nauczycieli akademickich zatrudnionych na WL, w SZP oraz w Filii UWM w Elku, którzy pomimo zatrudnienia np. na WL prowadzili zajęcia w SZP lub w Filii UWM w Elku. Nie uwzględniono również nauczycieli akademickich zatrudnianych w innych komórkach organizacyjnych UWM oraz osób uczestniczących w procesie dydaktycznym w formie umów zlecenia lub umów o dzieło.

²⁰ W latach 2019-2021 wykazano wg. stanu na 1 października, a w 2022 r. wg. stanu na 1 lipca.

²¹ W latach 2019-2021 liczbę studentów wykazano wg. stanu na 1 października, a w 2022 r. wg. stanu na 1 lipca.

²² W latach 2019-2021 liczbę studentów wykazano wg. stanu na 30 września, a w 2022 r. wg. stanu na 30 czerwca.

²³ W latach 2019-2021 liczbę studentów wykazano wg. stanu na 30 września, a w 2022 r. wg. stanu na 30 czerwca.

²⁴ W latach 2019-2021 liczbę studentów wykazano wg. stanu na 30 września, a w 2022 r. wg. stanu na 30 czerwca.

- ratownictwo medyczne²⁵ – w 2019 r. na jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w SZP przypadało średnio 1,2 statystycznego studenta (69 nauczycieli akademickich i 83 studentów), w 2020 r. na 59 nauczycieli akademickich przypadało 78 studentów (tj. na jednego nauczyciela akademickiego przypadało 1,3 statystycznego studenta), w 2021 r. na 60 nauczycieli akademickich przypadało 94 studentów (tj. na jednego nauczyciela przypadało 1,6 statystycznego studenta), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 0,8, tj. na 64 nauczycieli akademickich przypadało 50 studentów;
- pielęgniarstwo I stopnia²⁶ (Filia UWM w Elku) – w 2020 r. na jednego nauczyciela akademickiego²⁷ przypadał średnio 1 statystyczny student (63 nauczycieli akademickich i 60 studentów), w 2021 r. na 63 nauczycieli akademickich przypadało 67 studentów (tj. na jednego nauczyciela akademickiego przypadało 0,9 statystycznego studenta), a w 2022 r. relacja ta wynosiła 0,7, tj. na 67 nauczycieli akademickich przypadało 49 studentów.

(akta kontroli str. 211-213)

2.5. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg lub wniosków w zakresie dotyczącym realizacji programów kształcenia.

(akta kontroli str. 214-218)

2.6. Realizacja przez uczelnię standardów kształcenia, w tym realizacja programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych, na kierunkach lekarskim oraz pielęgniarstwie I i II stopnia²⁸ w SZP była przedmiotem kontroli PKA, która w sporządzanych raportach ww. zagadnienia oceniała pozytywnie.

Ponadto ocena standardów kształcenia w zakresie realizacji programu kształcenia i prowadzonej dokumentacji na kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia oraz położnictwo w SZP, a także na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Elku była przedmiotem kontroli Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych (dalej: KRASzPiP), która w sporządzanych raportach ww. zagadnienia również oceniała pozytywnie i nie formułowała zaleceń.

(akta kontroli str. 41-43,53-61,112,123-129,219-232)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania UWM podejmowane w badanym obszarze. Programy kształcenia odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia, przyjmowano je zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami wewnętrznymi i były one na bieżąco monitorowane i aktualizowane. Działania podjęte w celu realizacji programów studiów były

²⁵ W latach 2019-2021 liczbę studentów wykazano wg stanu na 30 września, a w 2022 r. wg stanu na 30 czerwca.

²⁶ W latach 2020-2021 liczbę studentów wykazano wg stanu na 1 października, a w 2022 r. wg stanu na 30 czerwca.

²⁷ Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku pielęgniarstwu w Filii UWM w Elku prowadzone były przez 3-4 zatrudnianych nauczycieli akademickich oraz przez nauczycieli akademickich zatrudnianych w innych komórkach organizacyjnych UWM, głównie w SZP – liczbę studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego wyliczono na podstawie liczby nauczycieli zatrudnianych w Filii UWM w Elku i w SZP.

²⁸ W raporcie PKA z 2014 r. dotyczącym pielęgniarstwa uznano, że kryterium dotyczące programu studiów zostało w pełni spełnione. Wskazano jednak, że w sylabusach niektórych przedmiotów wskazane treści są bardzo ogólne i nie w pełni odpowiadają zakładanym celom i efektom kształcenia wskazanym w obowiązujących przepisach prawa (standardach kształcenia) oraz że efekty kształcenia przypisywane są wielokrotnie tym samym przedmiotom. W związku z powyższym sformułowano zalecenie dotyczące dokonania korekty sylabusów niektórych przedmiotów. W raporcie PKA z 2021 r. wskazano, że sformułowane w 2014 r. zalecenie zostało uwzględnione i zrealizowane. Stwierdzono, że wszystkie sylabusy zostały zweryfikowane, ujednolicone i uzupełnione. Wskazano również, że podjęte przez uczelnię działania zapobiegawcze w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniu należy uznać za właściwe i skuteczne.

prawidłowe. Programy kształcenia realizowane były zgodnie z obowiązującymi standardami, a osiągnięte efekty uczenia się, również w przypadku praktyk zawodowych, rzetelnie weryfikowano.

OBSZAR

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

Opis stanu faktycznego

3.1. Na UWM funkcjonował Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (dalej: WSZJK). Obejmował on wszystkie obszary działalności uczelni mające wpływ na przebieg kształcenia oraz jego rezultaty i dotyczył zarówno studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia, a także władz uczelni. Za wprowadzenie i sprawne funkcjonowanie WSZJK odpowiedzialni byli m.in. Prorektor właściwy ds. Kształcenia, Dziekan WL, Dyrektor SZP oraz Dyrektor Filii UWM w Ełku.

Struktura, zakres i sposoby działania WSZJK określone zostały przez Rektora UWM²⁹ - w skład WSZJK wchodził:

- Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- Wydziałowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- właściwe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (dalej: ZZJK) w jednostkach organizacyjnych UWM, w tym na WL, w SZP i w Filii UWM w Ełku,
- Biuro ds. Kształcenia – Zespół ds. Zarządzania Jakością Kształcenia.

ZZJK zajmowały się zagadnieniami związanymi m.in. przygotowaniem i modyfikacją programów studiów, organizacją i oceną jakości realizacji praktyk zawodowych, hospitacją zajęć dydaktycznych. Dokonywano systematycznej oceny programu studiów, która obejmowała m.in. efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania oraz stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. W systematycznej ocenie programu studiów brali udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie i studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (np. pracodawcy). Corocznie przeprowadzano wśród studentów badanie ankietowe zajęć oraz hospitacje różnych form zajęć, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Wyniki działalności ZZJK podsumowywane były w raportach samooceny poszczególnych jednostek organizacyjnych UWM za poprzedni rok akademicki³⁰, które przedstawiano właściwym władzom jednostek organizacyjnych UWM, które po zatwierdzeniu raportów, przesyłały je do 15 grudnia Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

(akta kontroli str.233-239,294-306)

Polityka jakości kształcenia na kierunku lekarskim była przedmiotem kontroli PKA. W raporcie z 2014 r. kryterium³¹ to oceniono jako „spełnione znacząco³²” i sformułowano 13 rekomendacji. W raporcie z 2021 r. stwierdzono, że w ramach działań zapobiegawczych podjęto działania uzupełniające i doskonalące system zapewnienia jakości kształcenia, a podjęte działania naprawcze na skutek uprzednio sformułowanych zaleceń były skuteczne. Przedmiotowe kryterium³³ w 2021 r. uznano za spełnione częściowo, a główna uwaga PKA dotyczyła dotychczasowego braku

²⁹ Zarządzenie Rektora UWM nr 118/2019 z 20 grudnia 2019 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

³⁰ Zgodnie z zarządzeniem Rektora UWM nr 85/2019 z 14 października 2019 r.

³¹ Kryterium nr 8 pn. „Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów”.

³² Skala ocen: niedostatecznie, częściowo, znacząco, w pełni i wyróżniająco.

³³ Kryterium nr 10 pn. „Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów”.

hospitacji praktyk zawodowych. W związku z powyższym sformułowano dwa zalecenia dotyczące wdrożenia procedury hospitacji praktyk zawodowych i podjęcia skutecznych działań naprawczych w tym zakresie. W kwietniu 2021 r. UWM poinformował PKA o realizacji ww. zaleceń³⁴.

(akta kontroli str. 43,77-101,112,151-156,160-169)

Zagadnienia dotyczące jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo w SZP było przedmiotem kontroli PKA. W raportach z 2014 r. i 2021 r. stwierdzono, że kryterium to zostało spełnione. Wskazano m.in., że jakość kształcenia na kierunku pielęgniarstwo poddawana jest rzetelnej, cyklicznej ocenie, a wyniki tej oceny wykorzystywane są w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Zagadnienia dotyczące jakości kształcenia i osiągnięć uczelni na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo w SZP oraz na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Ełku były przedmiotem badania KRASzPiP, która w protokołach z kontroli z 2016 r. i z 2021 r. na kierunku pielęgniarstwo oraz z 2017 r. i z 2021 r. na kierunku położnictwo zagadnienia te oceniała pozytywnie³⁵.

(akta kontroli str. 219-232)

3.2. W okresie objętym kontrolą na kierunku lekarskim, pielęgniarstwie, położnictwie i ratownictwie medycznym w SZP oraz na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Ełku dokonywano hospitacji zajęć dydaktycznych, w tym praktyk zawodowych, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami wewnętrznymi³⁶. Planowanie hospitacji obejmowało m.in. okresowe wyznaczanie do hospitacji poszczególnych pracowników³⁷ dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, doktorantów oraz innych osób realizujących proces dydaktyczny w celu oceny jakości prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych. Za opracowanie harmonogramów hospitacji i za wyznaczanie liczby pracowników, którzy będą hospitolowani w danym semestrze odpowiadały Wydziałowe ZZJK. Poza hospitacjami zajęć dydaktycznych, przeprowadzano hospitacje praktyk zawodowych. Hospitacje praktyk zawodowych przeprowadzano corocznie na podstawie planu uwzględniającego losowy dobór realizowanych praktyk i obejmowały minimum 5% praktyk odbywających się danym roku akademickim.

(akta kontroli str. 163-169,240-266)

³⁴ W tym o wprowadzeniu decyzją Dziekana WL nr 5/2021 z 20 kwietnia 2021 r. procedury hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych.

³⁵ Sformułowano jedynie zalecenia o charakterze ogólnym (praca ciągła):

- Pielęgniarstwo - zalecenia z 2016 r.: 1) Monitorowanie jakości kształcenia i osiągania efektów kształcenia zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia, 2) Dostosowywanie działania z zakresu współpracy międzynarodowej Uczelni do specyfiki kierunku, w tym udziału nauczycieli i studentów pielęgniarstwa (zagadnienie opisane w pkt 3.5.) Stworzenie warunków do udziału studentów kierunku pielęgniarstwo w studenckich kołach naukowych.

- Pielęgniarstwo – zalecenie z 2021 r.: Monitorowanie jakości kształcenia i osiągania efektów uczenia się kształcenia zgodnie z przyjętym w Uczelni Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia.

- Położnictwo – zalecenia z 2017 r.: 1) Nawiązanie współpracy z zagranicznymi ośrodkami akademickimi w zakresie współpracy dydaktycznej i naukowej (zagadnienie opisane w pkt 3.17.2) oraz bieżące poszerzanie wykazu partnerów zagranicznych, 2) Kontynuacja realizacji przyjętego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości kształcenia.

- Położnictwo – zalecenie z 2021 r.: Monitorowanie jakości kształcenia na kierunku położnictwo w oparciu o narzędzia weryfikujące osiągnięte efekty kształcenia.

³⁶ W tym decyzja nr 5/2021 Dziekana WL z 20 kwietnia 2021 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych, Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych nr WSZJ-O-SZP-15 stanowiąca załącznik nr 10/2022 do decyzji Dyrektora ZP z 8 kwietnia 2022 r.

³⁷ Np. na kierunku lekarskim Kierownicy Katedr/Zakładów hospitolowani są przez Dziekana lub Prodziekanów co najmniej raz na 4 lata, każdy pracownik dydaktyczny lub badawczo-dydaktyczny zatrudniony na umowę o pracę ze stażem dłuższym niż 4 lata hospitolowany jest przez kierownika katedry/zakładu co najmniej raz na 4 lata, każdy doktorant, osoba zatrudniona na umowę cywilno-prawną oraz pracownik ze stażem pracy poniżej 4 lat hospitolowany jest przez kierownika katedry/zakładu lub jednego doświadczonego pracownika dydaktycznego lub badawczo-dydaktycznego co najmniej raz na dwa lata.

3.3. W okresie objętym kontrolą dokonywano badań ankietowych³⁸ dotyczących oceny jakości kształcenia, w tym praktyk zawodowych, a wyniki tych badań opracowywane były w formie sprawozdań. Badania ankietowe w tym zakresie były częścią ogólnego systemu badań ankietowych UWM³⁹, obejmującego m.in. badania ankietowe w zakresie jakości realizacji zajęć dydaktycznych, opinii absolwentów na temat zrealizowanych studiów, badania losów zawodowych absolwentów 3 lata i 5 lat po ukończeniu studiów⁴⁰ oraz badania opinii pracodawców o absolwentach. Badania ankietowe dotyczyły wszystkich poziomów i form kształcenia na UWM, a badaniami ankietowymi obejmowani byli wszyscy interesariusze procesu kształcenia: nauczyciele akademicki, studenci, doktoranci, absolwenci oraz pracodawcy. Wyniki przeprowadzanych badań ankietowych przesyłane były do podstawowych jednostek organizacyjnych oraz odpowiednio do jednostek ogólnouczelnianych i międzywydziałowych w ramach WSZJK na UWM. Wyniki przeprowadzanych badań ankietowych były jawne i były zamieszczane na stronie internetowej UWM⁴¹.

Analiza treści dwóch przykładowych ankiet z oceny praktyki zawodowej w SZP w latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021, przeprowadzona pod kątem zwrotu wypełnionych ankiet wykazała, że w pierwszym badaniu ankietowym udział wzięło 20 studentów, a w drugim 30 studentów, co stanowiło odpowiednio 3,3% i 4,9% studentów mogących wziąć udział w badaniu.

(akta kontroli str. 267-293)

3.4. W ramach WSZJK na UWM wdrożono procedury⁴² weryfikacji osiągania zakładanych efektów nauczania i uczenia się przez studentów.

Przy badaniu stopnia realizacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się stosowano zarówno mierniki ilościowe jak i jakościowe, w tym m.in.:

- oceny z zaliczeń, kolokwii i egzaminów, w tym egzaminów OSCE⁴³,
- oceny z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych,
- wskaźniki zdawalności w pierwszym terminie,
- wskaźniki powtarzalności semestrów/lat studiów,
- wyniki badań ankietowych dotyczących oceny zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- wyniki ogólnouczelnianych badań w zakresie jakości zajęć dydaktycznych, losów zawodowych absolwentów oraz opinii pracodawców o absolwentach UWM.

W ramach badania realizacji osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, na WL badano również poziom zdawalności Lekarskiego Egzaminu Końcowego przez

³⁸ Badania przeprowadzano z zastosowaniem elektronicznego systemu ankietującego zintegrowanego z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studentów (USOS), którego funkcjonowanie koordynowało Biuro ds. Kształcenia we współpracy z Biurem Informatycznej Obsługi Studiów.

³⁹ Podstawy prawne, zasady oraz sposób przeprowadzania badań ankietowych, określone były w zarządzeniu nr 50/2017 Rektora UWM z 29 maja 2017 r. w sprawie określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych.

⁴⁰ W poszczególnych komórkach organizacyjnych UWM funkcjonowały Komisje ds. Monitorowania Losów Absolwentów, np. na Wydziale Lekarskim funkcjonowała Komisja ds. Monitorowania Losów powołana uchwałą Rady WL z 8 lutego 2018 r.

⁴¹ Np. (http://www.uwm.edu.pl/sites/default/files/u230/pracodawcy_2019.pdf) - raport z opinii pracodawców o absolwentach UWM z 2019 r..

⁴² Np. Procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się przez studentów kształcących się na kierunkach prowadzonych w ramach SZP – załącznik do decyzji Dyrektora SZP nr 17/2022 z 8 kwietnia 2022 r.

⁴³ Objective Structured Clinical Examination - Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny.

absolwentów kierunku lekarskiego⁴⁴, natomiast w przypadku SZP, badano średnią ocen uzyskiwanych przez absolwentów poszczególnych roczników⁴⁵.

(akta kontroli str. 294-314)

3.5. Na podstawie zarządzenia Rektora UWM w sprawie WSZJK, Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, we współpracy z Biurem ds. Kształcenia-Zespołem ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, co roku opracowywał „Zalecenia i rekomendacje dla wydziałów, Filii w Elku, SZP oraz jednostek ogólnouczelnianych UWM w zakresie doskonalenia funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia”, a następnie sporządzał raport dotyczący analizy realizacji sformułowanych wcześniej zaleceń i rekomendacji.

Analiza ww. dokumentacji za rok akademicki 2019/2020 wykazała, że na rok akademicki 2020/2021 nie sformułowano zaleceń i rekomendacji dotyczących poprawy jakości kształcenia na kierunku lekarskim, pielęgniarstwie, położnictwie oraz ratownictwie medycznym w SZP, a także na pielęgniarstwie w Filii UWM w Elku.

(akta kontroli str. 315-345)

3.6.1. W okresie objętym kontrolą zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku lekarskiego oraz lekarskiego z tokiem nauczania w języku angielskim prowadzone były przez nauczycieli akademickich zatrudnianych na WL oraz przez osoby wykonujące pracę na podstawie umów o dzieło i umów zlecenia⁴⁶.

Liczba nauczycieli akademickich zatrudnianych na WL w latach 2019-2022 wzrosła ze 199 do 249, w tym w:

- 2019 r. zatrudnionych było 199 nauczycieli akademickich, w tym 20 profesorów, 32 doktorów habilitowanych, 71 doktorów, dziewięciu magistrów oraz 67 lekarzy;
- 2020 r. zatrudnionych było 219 nauczycieli akademickich, w tym 19 profesorów, 28 doktorów habilitowanych, 76 doktorów, 13 magistrów oraz 83 lekarzy;
- 2021 r. zatrudnionych było 220 nauczycieli akademickich, w tym 21 profesorów, 28 doktorów habilitowanych, 73 doktorów, 10 magistrów oraz 88 lekarzy;
- 2022 r. zatrudnionych było 249 nauczycieli akademickich, w tym 20 profesorów, 31 doktorów habilitowanych, 80 doktorów, 11 magistrów oraz 107 lekarzy.

W przypadku kierunku lekarskiego (profil ogólnoakademicki), co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnianych na UWM jako w podstawowym miejscu pracy.

W okresie objętym kontrolą nauczyciele akademicy zatrudniani na WL uzyskiwali tytuły i stopnie naukowe, w tym 11 uzyskało stopień naukowy doktora nauk medycznych, siedmiu stopień doktora habilitowanego, a trzech tytuł naukowy profesora.

Zagadnienia związane z kompetencjami, doświadczeniem, kwalifikacjami i liczebnością kadry prowadzącej kształcenie oraz z rozwojem i doskonaleniem kadry

⁴⁴ W latach 2019/2020 i 2020/2021 zdawalność Lekarskiego Egzaminu Końcowego wynosiła odpowiednio 83,3% i 98,6%

⁴⁵ Średnia ocen w skali od 2 do 5 dla absolwentów roku akademickiego 2019/2020 wynosiła: pielęgniarstwo I stopnia – 4,35, pielęgniarstwo II stopnia – 4,70, położnictwo – 4,49 oraz ratownictwo medyczne – 4,47. Natomiast dla absolwentów roku akademickiego 2020/2021 średnia ocen wynosiła: pielęgniarstwo I stopnia – 4,35, pielęgniarstwo II stopnia – 4,66, położnictwo – 4,27 oraz ratownictwo medyczne – 4,30.

⁴⁶ W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 zajęcia dla studentów kierunku lekarskiego i lekarskiego z tokiem nauczania w języku angielskim prowadziło odpowiednio 120, 107 i 136 osób zatrudnianych na umowę o dzieło lub umowę zlecenia.

WL były przedmiotem kontroli PKA w 2014 r. i w 2021 r., która ww. zagadnienia oceniła pozytywnie i nie formułowała uwag i zaleceń w tym zakresie.

(akta kontroli str. 43,62-65,112,136-139,346-358)

3.6.2. Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku pielęgniarstwa I i II stopnia, położnictwa oraz ratownictwa medycznego w SZP prowadzone były przez zatrudnianych nauczycieli akademickich oraz przez osoby wykonujące pracę na podstawie umów o dzieło i umów zlecenia⁴⁷.

Liczba nauczycieli akademickich zatrudnianych w SZP w latach 2019-2022 wynosiła od 59 do 64, w tym w:

- 2019 r. zatrudnionych było 69 nauczycieli akademickich, w tym trzech profesorów, sześciu doktorów habilitowanych, 29 doktorów, 20 magistrów oraz 11 lekarzy;
- 2020 r. zatrudnionych było 59 nauczycieli akademickich, w tym trzech profesorów, czterech doktorów habilitowanych, 28 doktorów, 19 magistrów oraz pięciu lekarzy;
- 2021 r. zatrudnionych było 60 nauczycieli akademickich, w tym trzech profesorów, trzech doktorów habilitowanych, 30 doktorów, 22 magistrów oraz dwóch lekarzy;
- 2022 r. zatrudnionych było 64 nauczycieli akademickich, w tym czterech profesorów, czterech doktorów habilitowanych, 34 doktorów, 18 magistrów oraz czterech lekarzy.

W przypadku kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia (w obu przypadkach profil praktyczny), co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na UWM jako w podstawowym miejscu pracy.

W okresie objętym kontrolą nauczyciele akademicy zatrudniani w SZP uzyskiwali tytuły i stopnie naukowe, w tym siedmiu uzyskało stopień naukowy doktora nauk medycznych, dwóch stopień doktora habilitowanego, a jeden tytuł naukowy profesora.

(akta kontroli str. 356-369)

Liczba i jakość kadry dydaktycznej i możliwość zagwarantowania na kierunku pielęgniarstwo w SZP realizacji celów edukacyjnych programu studiów była przedmiotem kontroli PKA, która w 2014 r. kryterium to oceniła za spełnione w pełni i nie formułowała uwag i zaleceń, natomiast w 2021 r. uznała to za kryterium niespełnione. W raporcie z kontroli wskazano, że uczelnia dla studentów pielęgniarstwa I stopnia w przypadku wielu zajęć nie przedstawiła, bądź przedstawiła obsadę nauczycieli akademickich nieposiadających odpowiedniego dla zajęć doświadczenia zawodowego uzyskanego poza uczelnią. Wskazano również, że przedstawiona przez uczelnię obsada nauczycieli akademickich nie zapewniała prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Zaleceń pokontrolnych w tym kryterium jednak nie sformułowano. UWM odnosząc się ustaleń PKA, m.in. uzupełnił i przesłał do PKA brakujące dane⁴⁸.

(akta kontroli str. 41-42,370-376,382,385-387)

⁴⁷ W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 zajęcia dla studentów kierunku pielęgniarstwo I stopnia prowadziło odpowiednio 59, 54 oraz 55 osób zatrudnianych na umowę o dzieło lub umowę zlecenia. Na kierunku pielęgniarstwo II stopnia zajęcia prowadziło odpowiednio 12, 11 oraz 19 osób zatrudnianych na umowę o dzieło lub umowę zlecenia. Na kierunku położnictwo zajęcia prowadziło 34, 34 oraz 32 osoby zatrudnianych na umowę o dzieło lub umowę zlecenia. Na kierunku ratownictwo medyczne zajęcia prowadziło 25, 31 oraz 27 osób zatrudnianych na umowę o dzieło lub umowę zlecenia.

⁴⁸ Pismo z 26 marca 2021 r. (znak UWM-REK.060.19.2021).

Spełnianie standardów w zakresie kadry prowadzącej kształcenie na kierunkach pielęgniarstwo I i II stopnia oraz położnictwo w SZP było dwukrotnie przedmiotem kontroli KRASzPiP, która pomimo oceniania tych zagadnień pozytywnie, formułowała uwagi i zalecenia, które dotyczyły m.in.:

- powierzenia realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów z obszaru nauk w zakresie opieki specjalistycznej (głównie na studiach II stopnia) nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje do nauczania danego przedmiotu,
- zatrudnienia kadry budującej minimum kadrowe i nauczycieli akademickich realizujących poszczególne przedmioty zgodnie z dorobkiem naukowym, wykształceniem lub doświadczeniem zawodowym,
- wprowadzenia szkoleń w zakresie symulacji wysokiej wierności dla nauczycieli i studentów.

(akta kontroli str. 392-393)

3.6.3. Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku pielęgniarstwa w Filii UWM w Elku prowadzone były przez zatrudnianych nauczycieli akademickich⁴⁹, przez nauczycieli akademickich zatrudnianych w innych komórkach organizacyjnych UWM (głównie w SZP i na WL) oraz przez osoby wykonujące pracę na podstawie umów o dzieło i umów zlecenia⁵⁰.

(akta kontroli str. 394-401)

Zagadnienia związane ze spełnianiem standardów w zakresie kwalifikacji kadry prowadzącej kształcenie na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Elku, były przedmiotem kontroli KRASzPiP, która ww. zagadnienia oceniła pozytywnie i nie formułowała uwag i zaleceń w tym zakresie.

(akta kontroli str. 221-232)

3.7. Na podstawie analizy dokumentacji związanej z oceną 40 nauczycieli akademickich⁵¹ ustalono, że w okresie objętym kontrolą dokonywano ocen nauczycieli akademickich, według zasad przyjętych na UWM⁵² oraz wykorzystując wyniki ankiet przeprowadzanych wśród studentów i doktorantów⁵³.

Ustalono ponadto, że ostatniej ocenie planowej podlegało łącznie 174 nauczycieli akademickich zatrudnionych na WL oraz 50 nauczycieli akademickich zatrudnionych na SZP. Ostateczną ocenę końcową pozytywną otrzymało 161 nauczycieli WL i 47 nauczycieli SZP, natomiast ocenę negatywną otrzymało odpowiednio 13 i trzech nauczycieli. Odwołania do Rektora UWM złożyło 10 osób (dziewięć z WL i jedna ze SZP), które w siedmiu przypadkach zostały uwzględnione, tj. ocenę negatywną zmieniono na ocenę pozytywną (w sześciu przypadkach dotyczyło to nauczycieli akademickich zatrudnionych na WL i jednej zatrudnionej w SZP), natomiast w trzech

⁴⁹ W 2020 r. zatrudniano czterech nauczycieli akademickich (magistrów - osoby posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarki), zaś w latach 2021-2022 trzech takich nauczycieli.

⁵⁰ W latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 zajęcia dla studentów kierunku pielęgniarstwa prowadziło odpowiednio osiem i 36 osób zatrudnianych na umowę o dzieło lub umowę zlecenia.

⁵¹ Tj. 20 nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Lekarskim i 20 zatrudnionych w SZP.

⁵² Zasady oceny pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych określone zostały w: Uchwale Senatu UWM nr 249 z 21 czerwca 2013 r. w sprawie zasad, kryteriów i trybu oceny pracy nauczyciela akademickiego. Uchwale Senatu UWM nr 613 z 28 listopada 2014 r. w sprawie zmian w uchwale nr 249 Uchwale Senatu UWM nr 249 z 21 czerwca 2013 r. w sprawie zasad, kryteriów i trybu oceny pracy nauczyciela akademickiego. Zarządzeniu Rektora UWM nr 50/2014 z 27 czerwca 2014 r. w sprawie Regulaminu oceny nauczycieli akademickich UWM (regulamin obowiązywał do 31 grudnia 2020 r.), Zarządzeniu Rektora UWM nr 100/2020 z 1 grudnia 2020 r. w sprawie Regulaminu oceny nauczycieli akademickich UWM (regulamin obowiązuje od 1 stycznia 2021 r.) w decyzjach Rektora UWM powołujących wydziałowe komisje oceniające i Komisję Oceniającą w SZP oraz w wewnętrznych regulacjach poszczególnych jednostek organizacyjnych UWM.

⁵³ Wyniki przeprowadzanych ankiet były elementem Raportu Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ponadto, głos studentów/doktorantów był uwzględniany podczas posiedzeń Wydziałowej Komisji Oceniającej.

przypadkach ocena negatywna została utrzymana w mocy. Nauczyciele akademicy ocenieni negatywnie będą podlegali ponownej ocenie po roku, tj. do końca 2022 r.

Zgodnie z przyjętymi na UWM zasadami, wyniki okresowej oceny nauczycieli akademickich były jednym z podstawowych kryteriów uwzględnianych przy podejmowaniu decyzji dotyczących uposażenia, dodatków motywacyjnych, awansów, nagród, wyróżnień oraz przedłużenia lub rozwiązania stosunku pracy.

(akta kontroli str. 402-410)

3.8. W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg dotyczących problemów kadrowych uczelni.

(akta kontroli str. 214-218)

3.9.1. WL zapewniał studentom kierunku lekarskiego bazę dydaktyczną, zlokalizowaną na terenie Kampusu Medycznego UWM, w skład którego wchodziły m.in. katedry nauk podstawowych, Centrum Symulacji Medycznej, Centrum Medycyny Eksperymentalnej i Uniwersytecki Szpital Kliniczny. W realizacji programu studiów wykorzystywano również bazę innych wydziałów (m.in. Biologii i Biotechnologii, Nauk o żywności, Humanistycznego i Nauk Społecznych), infrastrukturę ogólnouczelnianą (w tym m.in. Bibliotekę Uniwersytecką i obiekty bazy sportowo-rekreacyjnej) oraz infrastrukturę podmiotów, które udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych (zagadnienie opisano w pkt 3.15.).

WL dysponował m.in. trzema salami wykładowymi na 63, 88 i 180 osób, 12 salami seminaryjnymi o pojemności od 11 do 40 osób oraz 30 salami ćwiczeniowymi, w tym czterema salami ćwiczeniowymi prosekcyjnymi – liczebność grup studenckich na poszczególnych rodzajach zajęć opisano w pkt 3.10.1. W okresie objętym kontrolą trwała rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego (zakończenie robót budowlanych zaplanowane jest na koniec 2022 r.)

Zagadnienia związane ze spełnianiem standardów w zakresie bazy materialnej, w tym wyposażenia niezbędnego do realizacji założonych celów kształcenia na kierunku lekarskim, były przedmiotem kontroli PKA, która ww. zagadnienia w 2014 r. i 2021 r. oceniła pozytywnie i nie formułowała uwag i zaleceń w tym zakresie.

(akta kontroli str. 43,65-69,112,139-143,411-416)

3.9.2. Baza dydaktyczna SZP spełniała wymogi określone w §4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁵⁴. Bazę dydaktyczną kierunku pielęgniarskiego, położniczego oraz ratownictwa medycznego tworzyły budynki SZP (wyposażone m.in. w sale wykładowe, sale seminaryjne, dwie pracownie umiejętności pielęgniarskich i pracownia umiejętności położniczych) oraz obiekty Kampusu Medycznego UWM. Korzystano również z bazy udostępnianej przez inne wydziały UWM, z bazy ogólnouczelnianej oraz z infrastruktury podmiotów, które udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia w zawodach medycznych (zagadnienie opisano w pkt 3.15.).

SZP dysponowała m.in. dwiema salami wykładowymi na 60 osób każda, w których wykłady prowadzono dla studentów kierunków pielęgniarstwo II stopnia, położnictwo i ratownictwo medyczne, natomiast w celu prowadzenia wykładów dla studentów pielęgniarstwa I stopnia korzystano z bazy ogólnouczelnianej. Szkoła dysponowała również 14 salami ćwiczeniowymi na 20 osób każda. W okresie objętym kontrolą wraz ze wzrostem liczby studentów nie zwiększono bazy dydaktycznej SZP, natomiast

⁵⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (Dz.U. poz. 970).

w większym zakresie korzystano z bazy innych wydziałów oraz bazy ogólnouczelnianej.

(akta kontroli str.417-418)

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie na kierunku pielęgniarstwie, były przedmiotem kontroli PKA w 2014 r. (uznano, że kryterium to spełnione jest w pełni) oraz w 2021 r., kiedy ww. kryterium uznano za spełnione częściowo. W raporcie PKA wskazano m.in., że:

- Uczelnia posiada dobrze przygotowaną bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć z zakresu zajęć teoretycznych, jak również zajęć o charakterystyce nauki zawodu. Jedynie w przypadku zajęć mikrobiologii oraz parazytologii nie potwierdzono posiadania przez uczelnię stosownych materiałów dydaktycznych dla prowadzenia tych zajęć.
- Uczelnia nie potwierdziła, że prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób z niepełnosprawnością.
- Uczelnia nie przedstawiła dokumentacji potwierdzającej udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach realizacji dydaktyki na kierunku pielęgniarstwo.

W związku z powyższym sformułowano dwa zalecenia: 1) Wprowadzenie okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. 2) Udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Odnosząc się ustaleń Zespołu oceniającego PKA⁵⁵, m.in. przedstawiono stanowisko uczelni do ww. ustaleń i udzielono dodatkowych wyjaśnień oraz opracowano i przyjęto Procedurę monitorowania bazy kształcenia teoretycznego i zasobów bibliotecznych⁵⁶.

(akta kontroli str. 41-42,370,376-382,387-388)

Spełnianie standardów w zakresie bazy materialnej uczelni, w tym wyposażenia niezbędnego do realizacji założonych celów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo I i II stopnia i położnictwo było przedmiotem oceny KRASzPiP, która zagadnienia te oceniała pozytywnie.

(akta kontroli str. 392-393)

3.9.3. W skład bazy dydaktycznej Filii UWM w Ełku, oprócz infrastruktury ogólnouczelnianej (m.in. biblioteka i czytelnia, sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, pracownie informatyczne i do nauki języków obcych oraz obiekty bazy sportowo-rekreacyjnej), wchodziły dwie pracownie umiejętności pielęgniarstwie, pracownia ratownictwa medycznego oraz pracownia badań fizykalnych. Korzystano również z bazy obcej, w ramach umów zawartych z podmiotami, które udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia w zawodach medycznych

Filia w Ełku dysponowała m.in. salą wykładową na 130 osób, trzema salami wykładowymi na 100 osób i salą wykładową na 70 osób, w których prowadzono

⁵⁵ Pismo z 26 marca 2021 r. (znak UWM-REK.060.19.2021).

⁵⁶ Załącznik do decyzji Dyrektora SZP nr 13/2021 z 14 czerwca 2021 r.

wykłady dla studentów kierunku pielęgniarstwa oraz 16 salami dydaktyczno-audytoryjnymi dla 30 osób każda.

Zagadnienia związane ze spełnianiem standardów w zakresie bazy materialnej, w tym wyposażenia niezbędnego do realizacji założonych celów kształcenia na kierunku pielęgniarstwa w Filii UWM w Elku, były przedmiotem kontroli KRASzPiP, która ww. zagadnienia oceniła pozytywnie i nie formułowała uwag i zaleceń w tym zakresie.

(akta kontroli str. 221-232,422)

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg w zakresie problemów z infrastrukturą i dostępem do zasobów uczelni.

(akta kontroli str. 214-218)

3.10.1 Analiza liczebności grup studenckich w latach akademickich 2019-2020–2021/2022 na kierunku lekarskim wykazała, że zajęcia dydaktyczne, poza wykładami przeznaczonymi dla wszystkich studentów danego roku i kierunku studiów, realizowane były w grupach, których liczebność określała Rada WL⁵⁷.

Liczebność grup studenckich na kierunku lekarskim w całym badanym okresie wynosiła:

- zajęcia seminaryjne – grupy od 9 do 24 osób,
- zajęcia ćwiczeniowe – grupy 6-12 osobowe,
- ćwiczenia kliniczne prowadzone przez jednostki kliniczne – grupy 4-6 osobowe,
- ćwiczenia kliniczne prowadzone przez jednostki kliniczne w oddziałach klinicznych intensywnej opieki medycznej oraz neonatologicznych – grupy 2-3 osobowe.

W roku akademickim 2021/2022, w przypadku zajęć seminaryjnych oraz ćwiczeniowych⁵⁸, wzrosła liczebność grup studenckich w stosunku do lat 2019/2020 i 2020/2021, natomiast bez zmian pozostała liczebność grup studenckich uczestniczących w ćwiczeniach klinicznych, co według Dziekana WL wynikało ze względów organizacyjnych spowodowanym zwiększeniem limitu przejść na studia ze 120 osób do 150 osób. Zwiększona liczebność spowodowana może być również nieparzystą liczbą studentów lub dodatkowymi studentami, którzy powtarzają przedmiot. Wskazał również, że przyjęte rozwiązania były zgodne przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi WL⁵⁹.

W przypadku kierunku lekarskiego z tokiem nauczania w języku angielskim, zajęcia realizowane były w grupach, których liczebność była następująca:

- zajęcia seminaryjne – grupy od 8 do 26 osób,
- zajęcia ćwiczeniowe – grupy 5-13 osobowe,
- ćwiczenia kliniczne prowadzone przez jednostki kliniczne – grupy 4-6 osobowe,
- ćwiczenia kliniczne prowadzone przez jednostki kliniczne w oddziałach klinicznych intensywnej opieki medycznej oraz neonatologicznych – grupy 3-6 osobowe.

Formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe oraz organizacja procesu nauczania i uczenia się na WL były przedmiotem badania PKA,

⁵⁷ Uchwała Rady WL z 8 listopada 2018 r. w sprawie liczebności grup studenckich dla poszczególnych form i rodzajów zajęć dydaktycznych realizowanych na kierunku lekarskim.

⁵⁸ Seminarium prowadzono w grupach od 10 do 24 osób, podczas gdy w latach poprzednich w grupach od 9 do 22 osób, natomiast ćwiczenia prowadzono w grupach 8-12 osobowych, a w latach poprzednich liczebność grup wynosiła od 6 do 12 osób.

⁵⁹ Zgodnie z §2 Uchwały nr 356/2018 Rady WL z 8 listopada 2018 r. w sprawie liczebności grup studenckich dla poszczególnych form i rodzajów zajęć dydaktycznych realizowanych na kierunku lekarskim, w przypadkach szczególnie uzasadnionych (np., merytorycznie, organizacyjnie lub względami bezpieczeństwa), Dziekan może zmienić liczebność grup studenckich.

która w 2014 r. i 2021 r. ww. zagadnienia oceniła pozytywnie oraz nie wносиła uwag i zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich w poszczególnych grupach wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych lub odbywających zajęcia w klinikach.

(akta kontroli str. 43-93,112-157,423-426)

3.10.2. Analiza liczebności grup studenckich w latach akademickich 2019-2020 – 2021/2022 wykazała, że zajęcia dydaktyczne w SZP na kierunkach pielęgniarstwo I i II stopnia oraz położnictwo, poza wykładami przeznaczonymi dla wszystkich studentów danego roku i kierunku studiów, realizowane były w grupach, których liczebność określały wewnętrzne uregulowania⁶⁰. Liczebność grup wynosiła:

- zajęcia seminaryjne – grupy od 12 do 22 osób,
- zajęcia ćwiczeniowe z przedmiotów podstawowych (laboratoryjnych) – grupy 7-11 osobowe,
- zajęcia ćwiczeniowe z przedmiotów klinicznych – grupy 4-11 osobowe,
- zajęcia ćwiczeniowe w Centrum Symulacji Medycznej w salach niskiej wierności – grupy 7-11 osobowe, a w salach wysokiej wierności – grupy 3-6 osobowe,
- zajęcia praktyczne realizowane w oddziałach szpitalnych pediatrycznych, neonatologicznych, traktce porodowym, anestezjologii i intensywnej terapii oraz w podstawowej opiece zdrowotnej – grupy 3-6 osobowe,
- zajęcia praktyczne realizowane w pozostałych oddziałach szpitalnych – grupy 3-6 osobowe.

W przypadku kierunku ratownictwo medyczne, poza wykładami przeznaczonymi dla wszystkich studentów danego roku, zajęcia realizowane były w grupach, których liczebność była następująca:

- zajęcia seminaryjne – grupy od 8 do 28 osób,
- zajęcia ćwiczeniowe z przedmiotów podstawowych (laboratoryjnych) – grupy 8-15 osobowe,
- zajęcia ćwiczeniowe z przedmiotów klinicznych – grupy 4-6 osobowe,
- zajęcia ćwiczeniowe w Centrum Symulacji Medycznej w salach niskiej wierności oraz w salach wysokiej wierności – grupy 4-6 osobowe.

(akta kontroli str. 417-418,428-433)

PKA w raportach z kontroli, pomimo pozytywnej oceny badanych zagadnień, formułowała uwagi dotyczące liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo. W raporcie z 2014 r. wskazano, że uczelnia ma rozważyć zmniejszenie liczby studentów w grupach laboratoryjnych i na zajęciach praktycznych w celu uzyskania lepszych umiejętności praktycznych, koniecznych do wykonywania zawodu pielęgniarstwa. W raporcie z 2021 r. wskazano zaś, że zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są realizowane w grupach 10-osobowych, co jest niezgodne z zaleceniami Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo⁶¹. W raporcie z kontroli zarekomendowano uczelni podjęcie działań w zakresie projakościowym, zmierzających do zmniejszenia liczby studentów na zajęciach praktycznej nauki zawodu realizowanych w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Odnosząc się do ww. rekomendacji, zmniejszono liczebność grup studenckich na zajęciach.

(akta kontroli str. 41-42,428-429,431-433)

⁶⁰ Uchwała Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu nr 90/2018 z 10 września 2018 r. oraz decyzje Dyrektora SZP z 5 lutego 2021 r. (dotycząca pielęgniarstwa) oraz z 30 czerwca 2021 r. (dotycząca położnictwa).

⁶¹ Uchwała nr 8/II/06 z 23 marca 2006 r.

Formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe oraz organizacja procesu nauczania i uczenia się na kierunkach pielęgniarstwo I i II stopnia oraz położnictwo w SZP dwukrotnie były przedmiotem kontroli KRASzPiP, która nie wносиła uwag i zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich w poszczególnych grupach wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych lub odbywających zajęcia w klinikach.

(akta kontroli str. 392-393)

3.10.3. Zajęcia dla studentów na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Elku w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022, poza wykładami przeznaczonymi dla wszystkich studentów danego roku i kierunku studiów, realizowane były w grupach, których liczebność określały wewnętrzne uregulowania⁶². Liczebność grup wynosiła:

- zajęcia seminaryjne – grupy 25-34 osobowe na I roku studiów w roku akademickim 2020/2021, natomiast w roku akademickim 2021/2022 były to grupy 11-13 osobowe na I roku w I semestrze i 24 osobowe w II semestrze oraz grupy 25 osobowe na II roku studiów w I i II semestrze,
- zajęcia ćwiczeniowe z przedmiotów podstawowych (laboratoryjnych) – grupy 7-9 osobowe na I roku studiów w roku akademickim 2020/2021 oraz grupy 7-8 osobowe w I semestrze roku akademickiego 2021/2022 i 7-13 osobowe w II semestrze,
- zajęcia ćwiczeniowe z przedmiotów klinicznych – grupy 7-9 osobowe w roku akademickim 2020/2021, natomiast w roku akademickim 2021/2022 studenci I roku odbywali zajęcia w grupach 7-8 osobowych (I semestr) i 4-5 osobowych (II semestr), a studenci II roku w grupach 5-9 osobowych (I semestr) i 8-13 osobowych (II semestr),
- zajęcia ćwiczeniowe w Centrum Symulacji Medycznej – na pierwszym roku studiów w roku akademickim 2020/2021 i 2021/2022 brak było tego typu zajęć, natomiast studenci II roku studiów odbywali takie zajęcia w salach wysokiej wierności w grupach 8-9 osobowych (I semestr) i 12 osobowych (II semestr),
- zajęcia praktyczne realizowane w oddziałach szpitalnych pediatrycznych, neonatologicznych, traktce porodowym, anestezjologii i intensywnej terapii oraz w podstawowej opiece zdrowotnej – dla studentów I roku studiów w roku akademickim 2020/2021 i 2021/2022 w I semestrze brak było tego typu zajęć praktycznych, natomiast w II semestrze odbywały się one w grupach 4-5 osobowych, natomiast studenci II roku odbywali takie zajęcia w grupach 4-5 osobowych, a w I semestrze nie mieli takich zajęć,
- zajęcia praktyczne realizowane w pozostałych oddziałach szpitalnych – grupy 8-9 osobowe w roku akademickim 2020/2021 i 7-9 osobowe w roku akademickim 2021/2022.

(akta kontroli str. 422,434-435)

Formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe oraz organizacja procesu nauczania i uczenia się na kierunku pielęgniarstwo w Filii UWM w Elku były przedmiotem kontroli KRASzPiP, która nie wносиła uwag i zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich: wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych lub odbywających zajęcia w klinikach.

(akta kontroli str. 221-232)

⁶² Decyzja Dyrektora Filii UWM w Elku nr 1/2022 z 11 lutego 2022 r. w sprawie określenia liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych realizowanych w ramach kierunku pielęgniarstwo – studia I stopnia.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg dotyczących zbyt dużej liczby osób w poszczególnych grupach wykładowych, seminaryjnych, ćwiczeniowych lub odbywających zajęcia w klinikach.

(akta kontroli str. 214-218)

3.11. Na podstawie analizy harmonogramów zajęć kierunku lekarskiego i lekarskiego z tokiem nauczania w języku angielskim, pielęgniarstwa I i II stopnia, położnictwa i ratownictwa medycznego w SZP⁶³ oraz pielęgniarstwa w Filii UWM w Elku⁶⁴ ustalono, że opracowane zostały one zgodnie z zarządzeniami Rektora UWM w sprawie opracowywania zajęć dydaktycznych⁶⁵. Zajęcia (wykłady, seminaria oraz ćwiczenia i zajęcia kliniczne) odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 21.00., a w przypadku pielęgniarstwa w Filii UWM w Elku, również w dwie soboty w ciągu semestru letniego 2021/2022⁶⁶. Maksymalna liczba godzin w ciągu dnia, zgodnie z zarządzeniami Rektora UWM, nie przekraczała 10 godzin. Przewidywano również 60 minutową przerwę na posiłek. Zbadane harmonogramy zajęć zostały zaakceptowane przez przedstawicieli samorządu studenckiego WL, SZP oraz Filii UWM w Elku.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg dotyczących zbyt dużej liczby godzin w harmonogramach zajęć w ciągu dnia.

(akta kontroli str. 214-218,436-444)

3.12. W okresie objętym kontrolą wymiar zajęć dydaktycznych, w tym zajęć praktycznych przedstawiał się następująco:

- Kierunek lekarski:
 - absolwenci roku akademickiego 2019/2020: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 6 030, w tym 4 492 godzin kształcenia praktycznego (74,5%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 6 003, w tym 4 467 godzin kształcenia praktycznego (74,4%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 6 002, w tym 4 412 godzin kształcenia praktycznego (73,5%).
- Kierunek lekarski z tokiem nauczania w języku angielskim:
 - absolwenci roku akademickiego 2019/2020: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 6 010, w tym 4 472 godzin kształcenia praktycznego (74,4%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 5 983, w tym 4 447 godzin kształcenia praktycznego (74,3%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 6 072, w tym 4 452 godzin kształcenia praktycznego (73,3%).
- Pielęgniarstwo I stopnia (SZP):

⁶³ Analizie poddano harmonogramy zajęć w I semestrze roku akademickiego 2019/2020 oraz w II semestrze roku akademickiego 2021/2022.

⁶⁴ Analizie poddano harmonogram zajęć w II semestrze roku akademickiego 2021/2022.

⁶⁵ Zarządzenia nr 11/2017 z 10 stycznia 2017 r. i nr 57/2021 z 20 maja 2021 r. w sprawie zasad opracowywania rozkładów zajęć dydaktycznych.

⁶⁶ W dniu 8 września 2021 r. Dyrektor Filii UWM w Elku wystąpił do Prorektora ds. Kształcenia UWM o wyrażenie zgody na organizację zajęć dydaktycznych na kierunku pielęgniarstwo w soboty, z powodu realizowania części zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich Collegium Medicum UWM, którzy jednocześnie pracują i prowadzą zajęcia na terenie Olsztyna od poniedziałku do piątku, a organizacja zajęć w soboty umożliwi im prowadzenie zajęć w formie stacjonarnej w Elku. Ponadto, organizacja zajęć w soboty da możliwość zaplanowania zajęć dydaktycznych w salach wysokiej i niskiej wierności w Centrum Symulacji Medycznej i innych pracowniach UWM. W dniu 20 września 2021 r. Prorektor ds. Kształcenia UWM wyraził zgodę na organizację zajęć w dwie soboty w semestrze.

- absolwenci roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 4 760, w tym 2 940 godzin kształcenia praktycznego (61,8%),
- absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 4 808, w tym 2 990 godzin kształcenia praktycznego (62,2%).
- Pielęgniarstwo II stopnia (SZP):
 - absolwenci roku akademickiego 2019/2020: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 1 385, w tym 580 godzin kształcenia praktycznego (41,9%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021 i 2021/2022: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 1 397, w tym 915 godzin kształcenia praktycznego (65,5%).
- Położnictwo (SZP):
 - absolwenci roku akademickiego 2019/2020: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 4 920, w tym 3 259 godzin kształcenia praktycznego (66,2%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 4 820, w tym 3 259 godzin kształcenia praktycznego (67,6%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 4 780, w tym 3 000 godzin kształcenia praktycznego (62,8%).
- Ratownictwo medyczne (SZP):
 - absolwenci roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 3 818 w tym 2 280 godzin kształcenia praktycznego (59,7%),
 - absolwenci roku akademickiego 2020/2021: ogólna liczba godzin w ciągu toku studiów wynosiła 3 675, w tym 2 615 godzin kształcenia praktycznego (71,2%).
- Pielęgniarstwo I stopnia (Filia UWM w Elku):
 - cykl kształcenia od 2020/2021: ogólna liczba godzin na I roku wynosiła 1 704, w tym 320 godzin kształcenia praktycznego (18,8%), na II roku wynosiła zaś 1 594 godziny, w tym 1 020 godzin kształcenia praktycznego (64%),
 - cykl kształcenia od 2021/2022: ogólna liczba godzin na I roku wynosiła 1 704, w tym 320 godzin kształcenia praktycznego (18,8%).

Różnice pomiędzy liczbą godzin zajęć dydaktycznych, w tym liczbą godzin kształcenia praktycznego, dla absolwentów kierunku lekarskiego, pielęgniarstwa I i II stopnia, położnictwa i ratownictwa medycznego roku akademickiego 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022, według Dziekana WL i dyrektor SZP wynikały głównie ze zmian wprowadzanych w programach studiów wynikających ze zmian standardów kształcenia oraz zmian wynikających z podnoszenia jakości kształcenia.

(akta kontroli str. 445-467)

3.13. Analiza dokumentacji dotyczącej kształcenia praktycznego wybranych losowo 40 absolwentów kierunku lekarskiego⁶⁷, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2020/2021 wykazała, że przebieg nauczania praktycznego dokumentowany był w dziennikach praktyk oraz w kartach praktyk zawodowych, prowadzonych oddzielnie dla poszczególnych przedmiotów studiów (np. opieka nad chorym, pediatria, choroby wewnętrzne, ginekologia i położnictwo).

⁶⁷ Tj. 20 absolwentów kierunków lekarskiego i 20 absolwentów kierunku lekarskiego z tokiem nauczania w języku angielskim.

Analiza treści dzienników praktyk pod kątem spełniania wymogów określonych w §4 rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie ramowego programu zajęć⁶⁸ wykazała, że nie zawierały one wszystkich wymaganych elementów, tj. nie zawierały zdjęcia studenta, imienia (imion) i nazwiska studenta umieszczonych na każdej stronie dziennika, daty wystawienia dziennika oraz miejsca na uwagi. Dzienniki praktyk nie zawierały również informacji dotyczących modułów w jakich prowadzono nauczanie praktyczne, z wyszczególnieniem umiejętności nabytych przez studenta wraz z liczbą godzin w ramach których odbywało się nauczanie danego modułu oraz datą i podpisem opiekuna. Nie zawierały także informacji o zaliczeniu i jego formie, wraz z informacją o zaliczeniu poszczególnych umiejętności wchodzących w skład modułu, potwierdzoną pieczęcią podmiotu leczniczego, w którym odbywane jest praktyczne nauczanie, wraz z pieczęcią i podpisem nadzorującego praktyczne nauczanie opiekuna. Wymienione wyżej informacje o modułach i o zaliczeniach nie były zamieszczane w dziennikach praktyk, lecz w kartach praktyk zawodowych, prowadzonych oddzielnie dla poszczególnych przedmiotów studiów. Ustalono ponadto, że decyzją Dziekana WL nr 5/2020 z 18 lutego 2020 r. wprowadzono nowy wzór dziennika praktyk zawodowych (dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2020/2021), który łączył w jednym dokumencie zagadnienia uprzednio dokumentowane w kartach praktyk zawodowych. Jednakże w dalszym ciągu nie uwzględniał wszystkich elementów określonych w §4 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ramowego programu zajęć z 2017 r., tj. imienia (imion) i nazwiska studenta umieszczonych na każdej stronie dziennika oraz daty wystawienia dziennika wraz z podpisem i pieczęcią dziekana.

Dziekan WL wyjaśnił, że praktyki studenckie były hospitowane, a dzienniki praktyk sprawdzane przez opiekunów praktyk na poszczególnych latach studiów i wszystkie zakładane efekty uczenia się w ramach praktyk zawodowych zostały osiągnięte. Wskazał również, że zarówno dotychczasowe dzienniki praktyk, jak i nowe - dodrukowywane od października 2022 r., zostaną uzupełnione o brakujące elementy.

(akta kontroli str. 425-427,468-469)

Analiza dokumentacji poświadczającej odbycie wymaganych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych 80 wybranych losowo absolwentów pielęgniarstwa I i II stopnia, położnictwa oraz ratownictwa medycznego w SZP, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2020/2021 wykazała, że dokumentacja ta spełniała standardy i wewnątrz uregulowania UWM.

(akta kontroli str. 470-471)

3.14. W latach akademickich 2019/2020 i 2020/2021 dla kierunku lekarskiego, pielęgniarstwa i położnictwa spełnione były warunki określone w §1b oraz w §1d rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, zgodnie z którymi student mógł uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość część efektów przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, umożliwiających uzyskanie nie więcej niż odpowiednio 40% i 20% liczby punktów ECTS określonej dla tych zajęć w programie studiów dla danego roku studiów. W ww. latach akademickich, programy studiów w zakresie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały w pełni zrealizowane.

(akta kontroli str. 472-475)

⁶⁸ Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 30 lipca 2012 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych oraz sposobu ich odbywania, dokumentowania i zaliczania (Dz.U. z 2012 r. poz. 900) oraz z 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1728).

3.15. UWM zawierał umowy z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o działalności leczniczej, na podstawie których podmioty te udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych. W okresie objętym kontrolą obowiązywały łącznie 33 takie umowy, z których 28 dotyczyło kształcenia studentów kierunku lekarskiego i studentów SZP, a pięć dotyczyło kształcenia studentów pielęgniarstwa z Filii UWM w Elku. W okresie objętym kontrolą obowiązywało także sześć porozumień zawartych przez UWM z podmiotami medycznymi dotyczących możliwości odbywania praktyk zawodowych przez studentów SZP.

Analiza zapisów wszystkich ww. umów wykazała, że siedem umów⁶⁹ nie zawierało wszystkich elementów określonych w art. 89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej, tj. nie zawierało zapisów dotyczących zasad prowadzenia kontroli przez uczelnię medyczną w zakresie wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych w podmiotach leczniczych, które udostępniały swoje komórki organizacyjne.

Prorektor ds. Collegium Medicum UWM wyjaśnił, że brak ww. zapisów w siedmiu umowach spowodowany był nieaktualizowaniem przedmiotowych umów. Podał również, że UWM zobowiązuje się do aneksowania tych umów i uzupełnienia brakujących zapisów.

(akta kontroli str. 476-485)

W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 kontrolowano wykonywanie zadań dydaktycznych w podmiotach leczniczych z którymi zawarto umowy (również w tych placówkach, z którymi zawarte umowy nie zawierały zapisów w tym względzie). Odbywało się to m.in. poprzez:

- wizytacje placówek oraz spotkania z ich kadrami w celu oceny warunków i zasobów danej placówki pod kątem możliwości realizacji zajęć dydaktycznych, a także ocena za pomocą kwestionariusza „Kryteria doboru miejsc kształcenia praktycznego”⁷⁰ przed podpisaniem umowy z podmiotem leczniczym,
- hospitacje zajęć dydaktycznych oraz praktyk zawodowych, przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi procedurami wewnętrznymi,
- przeprowadzanie badań ankietowych jakości realizacji zajęć dydaktycznych i oceny jakości realizacji praktyk zawodowych oraz sporządzanie raportów z tych badań,
- konsultacje w ramach Rady Pracodawców (SZP) oraz Pełnomocnika Rektora ds. Rozwoju Kierunku Studiów Pielęgniarstwo (Filia UWM w Elku) z przedstawicielami podmiotów leczniczych w celu uzyskania informacji dotyczących trudności organizacyjnych związanych z realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
- w przypadku WL, weryfikacja infrastruktury dydaktycznej i zasobów edukacyjnych dokonywana była również na podstawie formularzy umożliwiających zgłaszanie zapotrzebowania na zasoby do nauki oraz środki wsparcia, przekazywanych przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału i przedstawicieli samorządu studenckiego i samorządu doktoranckiego⁷¹.

(akta kontroli str. 27-30,240-266,425-427,486-489)

⁶⁹ Dotyczyło to następujących umów z Zespołem Placówek Edukacyjnych ul. Turowskiego w Olsztynie, Samodzielnym Publicznym Zespołem Gruzlicy i Chorób Pluc w Olsztynie, Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem Dziecięcym w Olsztynie (dwie umowy), Wojewódzkim Zespołem Leczenia Psychiatrycznego w Olsztynie, Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście oraz Powiatowym Zespołem Opieki Zdrowotnej S.A. w Ostródzie.

⁷⁰ Dotyczy SZP.

⁷¹ Na podstawie procedury na rzecz zapewnienia jakości kształcenia w zakresie zasobów do nauki oraz wsparcia studentów i doktorantów – załącznik do decyzji Dziekana WL nr 9/2021 z 30 czerwca 2021 r.

3.16. W okresie objętym kontrolą podejmowano szereg działań w celu zminimalizowania negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na proces dydaktyczny, w szczególności na kształcenie praktyczne. Władze uczelni oraz władze WL, SZP oraz Filii UWM w Elku na bieżąco reagowały na szybko zmieniającą się sytuację epidemiologiczną, dostosowując przyjmowane rozwiązania do aktualnie kształtującej się sytuacji. W okresie pandemii co do zasady prowadzono zajęcia dydaktyczne w formie zdalnej, natomiast zajęcia praktyczne i w klinikach, w miarę możliwości, starano się prowadzić w formie stacjonarnej. Stacjonarne zajęcia kliniczne przywrócone zostały dla studentów medycyny ostatniego roku od 27 maja 2020 r., a dla studentów V roku od 8 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str. 490-497)

3.17.1. W okresie objętym kontrolą kierunek lekarski oraz pielęgniarstwo I i II stopnia poddane były kontrolom programowym PKA, która wydała oceny pozytywne dla badanych kierunków⁷². Dodatkowo kierunek lekarski posiadał certyfikat jakości kształcenia wydany przez Konferencję Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych. Ponadto, kierunki pielęgniarstwo I i II stopnia oraz położnictwo prowadzone w SZP oraz pielęgniarstwo prowadzone w Filii UWM w Elku, poddane były ocenie przez KRASzPiP, a UWM uzyskał akredytacje Ministra Zdrowia na prowadzenie tych kierunków⁷³.

(akta kontroli str. 498-519)

3.17.2. Jednym z celów strategicznych programu rozwoju UWM było umiędzynarodowienie w obszarach kształcenia oraz rozwoju badań naukowych⁷⁴. UWM był m.in. członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Uniwersytetów (EUA), a także uczestniczył w czterech międzynarodowych sieciach uniwersyteckich. W celu podniesienia umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz dostosowania go do międzynarodowych standardów, WL od 2019 r. podjął współpracę z organizacją The National Board of Medical Examiners (NBME), co m.in. umożliwiło przeprowadzenie standaryzowanych egzaminów przedmiotowych w języku angielskim z przedmiotów nauk podstawowych i nauk klinicznych, a w okresie objętym kontrolą WL pozyskał trzy zagraniczne akredytacje⁷⁵. Nauczyciele akademicy jak i studenci mieli możliwość uczestniczenia w kursach językowych, wymianie międzynarodowej

w ramach różnych programów (m.in. w ramach programu Erasmus⁷⁶) oraz w ramach umów podpisanych przez UWM z innymi uczelniami⁷⁷. Ponadto, na UWM realizowano

⁷² Uchwały Prezydium PKA nr 278/2015 z 23 kwietnia 2015 r. i 24 czerwca 2021 r. (kierunek lekarski) oraz nr 641/2014 z 18 września 2014 r. i 22 kwietnia 2021 r. (pielęgniarstwo I i II stopnia).

⁷³ Decyzje Ministra Zdrowia nr 1/IV/2017 z 16 lutego 2017 r. oraz nr 4/VI/2022 z 17 lutego 2022 r. na prowadzenie studiów na kierunku pielęgniarstwo na okres 5 lat oraz decyzja Ministra Zdrowia nr 38/IV/2017 z 10 października 2017 r. w sprawie udzielenia akredytacji UWM na prowadzenie studiów na kierunku położnictwo na okres 3 lat i decyzja Ministra Zdrowia nr 24/V/2021 z 26 lutego 2021 r. w sprawie udzielenia akredytacji UWM na prowadzenie studiów na kierunku położnictwo na poziomie pierwszego stopnia na okres 4 lat. Decyzja Ministra Zdrowia nr 13/V/2020 z 4 grudnia 2020 r. w sprawie udzielenia akredytacji UWM na prowadzenie studiów na kierunku pielęgniarstwo na okres 3 lat

⁷⁴ W tym celu m.in. decyzją Rektora UWM nr 74/2000 z 1 września 2020 r. utworzono stanowisko Prorektora ds. umiędzynarodowienia uczelni, do którego zadań należał m.in. nadzór nad Biurem ds. Współpracy Międzynarodowej oraz Senacką Komisją ds. Współpracy Międzynarodowej. Zagadnienia dotyczące umiędzynarodowienia kształcenia i badań naukowych były również przedmiotem wewnętrznych regulacji poszczególnych komórek organizacyjnych UWM, np. „Procedura umiędzynarodowienia kształcenia i badań naukowych” stanowiąca załącznik do decyzji Dyrektora SZP nr 12/2021 z 14 czerwca 2021 r.

⁷⁵ Sultanate of Oman Ministry of Higher Education, Medical Council of India oraz The Medical Council of Thailand.

⁷⁶ Np. studenci SZP mieli możliwość wyjazdów na studia do pięciu uczelni zagranicznych (dwóch w Czechach, dwóch we Włoszech oraz jednej w Słowenii), a pracownicy odbywali praktyki w Institute of Hygiene and Tropical Medicine w Portugalii oraz na uniwersytecie w Pradze. Ponadto SZP, na podstawie umowy podpisanej w 2018 r. na okres czteroletni, współpracowała z Wydziałem Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Katolickiego w Ružomberku (Słowacja).

⁷⁷ Np. studenci WL mieli możliwość wyjazdu do dziewięciu uczelni zagranicznych (do trzech uczelni we Włoszech, dwóch w Niemczech, w Austrii, we Francji, w Rumuni i na Litwie).

międzynarodowe projekty badawcze, zapraszano wykładowców zagranicznych do realizacji wybranych fragmentów programu nauczania (wykłady gościnne), organizowano konferencje międzynarodowe, a pracownicy zamieszczali prace w publikacjach międzynarodowych⁷⁸.

(akta kontroli str. 520-535)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dzienniki praktyk w których dokumentowano przebieg nauczania praktycznego studentów kierunku lekarskiego, nie w pełni odpowiadały wymogom §4 rozporządzeń Ministra Zdrowia w sprawie ramowego programu zajęć z 2012 r. i z 2017 r. (opisano w pkt 3.13.).
2. Siedem umów z podmiotami leczniczymi, które udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych, nie zawierało wszystkich elementów określonych w art. 89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej, tj. nie zawierało zapisów dotyczących zasad prowadzenia kontroli przez uczelnię medyczną w zakresie wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych w podmiotach leczniczych, które udostępniały swoje komórki organizacyjne (opisano w pkt 3.15.).

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania UWM podejmowane w badanym obszarze. W okresie objętym kontrolą podejmowano działania w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w zakresie rozwiązań organizacyjnych, procedur i bazy dydaktycznej. Zapewniono odpowiedni nadzór nad jakością procesu dydaktycznego, w tym m.in. poprzez komisję do wewnętrznej oceny jakości kształcenia, rzetelne dokonywanie oceny jakości kształcenia na podstawie ustalonych kryteriów, prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Przeprowadzono również badania ankietowe wśród studentów i dokonywano systematycznej oceny nauczycieli akademickich. Baza dydaktyczna odpowiadała wymogom i standardom nauczania na prowadzonych kierunkach studiów. Stwierdzono jednak nieprawidłowości, które dotyczyły braku niektórych wymaganych przepisami zapisów w dziennikach praktyk na kierunku lekarskim oraz w siedmiu umowach zawartych z podmiotami leczniczymi, które udostępniały swoje komórki organizacyjne (21,2% badanych).

IV. Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli w wyniku kontroli nie formułuje uwag. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu dostosowania dzienników praktyk na kierunku lekarskim do obowiązujących przepisów.
2. Dostosowanie siedmiu umów z podmiotami leczniczymi, które udostępniają swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych, do wymogów określonych w art. 89 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej.

⁷⁸ Np. Pracownicy SZP opublikowali siedem prac w czasopiśmie z Listy Filadelfijskiej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 18 października 2022 r.

Kontroler
Piotr Stupienko
doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor
z up.
Barbara Zajdel
Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis